

Škola užívateľov XFEL, synchrotrónového a neutrónového žiarenia 2026 "SFEL2026"

28. 09. – 02. 10. 2026

Stará Lesná

Kongresové centrum SAV Academia

PRVÉ OZNÁMENIE

www.sfel.sk
ncpxfel@upjs.sk

Slovenská republika, ako súčasť Európskeho výskumného priestoru, mala a má záujem podieľať sa na využívaní veľkých medzinárodných výskumných infraštruktúr (Large Scale Facilities - LSF), ktorých výstavba ako aj prevádzka sú vysoko nad rámec ekonomických možností jednotlivých krajín EU, vrátane SR. Medzi najvýznamnejšie LSF, kde slovenskí vedci majú záujem realizovať špičkové vedecké experimenty nesporne patria: zdroj extrémne tvrdého laserového lúča **European XFEL Facility v Hamburgu**, najvýkonnejší zdroj neutrónov - **ILL v Grenoble**, medzinárodné synchrotrónové centrá v Hamburgu (**DESY**) Oxforde (**Diamond**), Grenoble (**ESRF**), plánovaný európsky slnečný ďalekohľad (**EST**) na Kanárskych ostrovoch ale i ďalšie. Za účasti pozvaných domácich i zahraničných odborníkov medzi prioritné zámery školy **SFEL2026** patria: informovanosť o najnovšom technologickom vývoji a o strategických plánoch rozvoja uvedených LSF, o ich prioritných témach výskumu pre 2030+, ale aj diskusie o spôsobe prípravy projektov pre žiadosti na realizáciu experimentov.

Hlavnými organizátormi podujatia sú Prírodovedecká fakulta UPJŠ v Košiciach, jej Národný kontaktný bod XFEL a európskych výskumných infraštruktúr (NCP-XFEL) v spolupráci s Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, European XFEL GmbH v Hamburgu, DE a ILL v Grenoble, FR. Ďalšie spolupracujúce inštitúcie sú zverejnené na webovej stránke SFEL2026.

Garantom špičkovej vedeckej kvality SFEL2026 je **Medzinárodný poradný výbor**, ktorého zloženie je zverejnené na webovej stránke SFEL2026.

Programový výbor:

Pavol Sovák (predseda)	NCP-XFEL & UPJŠ, Košice
Karel SaksI (podpredseda)	NCP-XFEL & TUKE, Košice
Jozef Bednarčík (popredseda)	UPJŠ, Košice
Jozef Uličný	UPJŠ, Košice
Adriana Zelenáková	UPJŠ, Košice
Sakura Pascarelli	E-XFEL, Hamburg

Norbert Kučerka
Daniela Uhríková
Naďa Mrkvíková
Imrich Barák
Peter Gömöry

NCP-XFEL & UK, Bratislava
UK, Bratislava
NCP-XFEL & FÚ SAV, Bratislava
NCP-XFEL & ÚMB SAV, Bratislava
NCP-XFEL & AsÚ SAV, Vysoké Tatry

Program školy umožní predstavenie unikátnych experimentálnych techník, ktoré využívajú FEL zdroje, zdroje synchrotrónového a neutrónového žiarenia. Pre predstavenie významu slnečného ďalekohľadu EST pre SR bude slúžiť tematicky špecializovaný satelitný míting. Pozornosť bude venovaná prelomovým objavom v biologických, biofyzikálnych a materiálových vedách, vo výskume slnečnej aktivity. Očakávame však príspevky aj v prioritných témach EÚ, medzi ktoré patria výroba, prenos a uskladnenie energie či jadrová fúzia. Prenos skúseností a poznatkov od renomovaných zahraničných aj domácich pozvaných expertov na účastníkov **SFEL2026** bude realizovaný formou pozvaných plenárnych prednášok, kratších ústnych referátov. Pre účastníkov pripravujeme možnosť prezentácie formou posterov, ale i viacero praktických cvičení s RTG technikou, či cvičenia z oblasti spracovania dát.

Harmonogram:

Príprava programu, registrácie	do 10.04.2026
Registrácia účastníkov	13.04. – 31.05.2026
Žiadosť o granty	13.04. – 31.05.2026
Registrácia abstraktov	13.04. – 15.07.2026
Rozhodnutie o priznaní grantov	16.08. – 30.08.2026
Realizácia SFEL2026	28.09. – 02.10.2026

Účastnícky poplatok je vo výške **500 Eur** a plne pokrýva pobytové náklady v KC Academia. Vďaka finančnej podpore MŠVVaM SR, European XFEL a ILL Grenoble, na základe podania žiadosti v registračnom formulári, je možná **grantová podpora pre študentov, mladých výskumníkov a ďalších aktívnych účastníkov slovenských univerzít, ústavov SAV vo forme odpustenia účastníckeho poplatku**.

Viac na: <https://indico.science.upjs.sk/event/223/>